

Sammanträdestid	Onsdagen den 27.08.2025 kl. 19.00 – 19.54	
Sammanträdesplats	Kommunkansliet i Nääs	
Beslutande	☒ Fagerholm Thommy (C), ordförande ☒ Sjöblom Tommy (Lib), vice ordförande ☒ Bromels Marcus (Lib) ☒ Eriksson Bo (C) ☐ Fagerström Linus (Lib) ☒ Hampf René (C) ☒ Häggblom Maria (Obs) ☒ Jansson Tom (C) ☒ Karlsson Runar (C) ☒ Larsson Patrik (M) ☒ Lindström Henry (C) ☒ Nyholm Dan (Obs) ☒ Salmén Jan (C) ☒ Söderholm Mikael (C) ☐ Söderström Annika (Obs)	Ersättare ☒ Hampf Berit (C) ☒ Renfors Kerstin (Obs) ☐ Lundberg Matilda (S VF: Lib + M)
Övriga närvarande	☒ Johansson Mathias, kommunstyrelsens ordförande ☒ Holmström Sue, kommunstyrelsens vice ordförande ☐ Hansson-Sjöblom Sofie ☐ Josefsson Caroline ☒ Lindgrén Jan ☒ Timonen Bo ☒ Westling Gunnar ☒ Danielsson Ewa, kommundirektör ☒ Lundberg Malin, kanslisekreterare	
Paragrafer	§§ 29–30	
Underskrifter	Fagerholm Thommy Ordförande Lundberg Malin Sekreterare	
Protokolljustering	Saltvik den 27.08.2025 Salmén Jan Eriksson Bo	
Protokollet framlagt till påseende	Saltvik den 29.08.2025	
Intygar	Malin Lundberg, kanslisekreterare	
Utdragets riktighet bestyrker	Saltvik den	
Underskrift	Malin Lundberg, kanslisekreterare	

Sammanträdestid 27.08.2025 kl. 19:00

Sammanträdesplats Kommunkansliet i Nääs

Ärenden:

Mötesuppgifter	1
§ 29 Sammanträdetts konstituerande	2
§ 30 Samråd om generalplanskiss och utkast till miljörapport för havsbaserad vindkraft	3
Ändringssökande	17

SALTVIKS KOMMUN

Kommunfullmäktige

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

27.08.2025

Nr 4/2025

1

Denna kallelse har anslagits på kommunens elektroniska anslagstavla på kommunens hemsida www.saltvik.ax den 22.08.2025. Protokollet finns till påseende från den 29.08.2025 på kommunens hemsida.

Ordförande Thommy Fagerholm

Kommundirektör Ewa Danielsson

Intygar

Malin Lundberg
Kanslissekreterare

§ 29 SAMMANTRÄDETS KONSTITUERANDE

KFGE 29 §/27.08.2025

Konstatera laglighet och beslutförhet

Sammanträdet har gjorts offentligt genom att publiceras på den elektroniska anslagstavlan på kommunens hemsida den 22.08.2025.

Vid verkställt namnupprop konstaterades 13 ordinarie fullmäktigeledamöter och två ersättare vara närvarande.

Sammanträdet konstaterades vara lagenligt sammankallat och med hänsyn till antalet närvarande även beslutfört.

Protokolljusterare

Till protokolljusterare valdes Jan Salmén och Eriksson Bo.

Protokollet justeras torsdagen den 28.08.2025 kl. 16.00 på Kommunkansliet, förutsatt att det inte finns möjlighet att göra det direkt efter mötet.

Föredragningslistan

Föredragningslistan fastställdes oförändrad.

SK/281/2022

§ 30 SAMRÅD OM GENERALPLANSKISS OCH UTKAST TILL MILJÖRAPPORT FÖR HAVSBASERAD VINDKRAFT

KMST 96 §/12.05.2025

Landskapsregeringen bjuder in till ett samråd om generalplanskiss och utkast till miljörapport 19.5.2025 och 21.5.2025 kl. 18.00 – 21.00. Båda möten sker vid Strandgatan 37, i lagtingets auditorium Sälskär. Det går även att följa mötena digitalt via Teams enligt länk som finns i bifogad inbjudan.

Landskapsregeringen har anlitat WSP Sverige AB som konsult för miljöbedömnings- och planläggningsuppdraget. Utgångspunkten för de utredningar som genomförts under planläggnings- och miljöbedömningsprocessen är det planläggningsområde som definierats vid det tidigare avgränsningssamrådet. Området har under miljöbedömningsarbetet avgränsats utifrån de resultat och bedömningar som gjorts från utredningar av effekter som uppförande av vindkraftverk kan medföra.

Underlaget som presenteras vid samrådet utgörs av ett generalplanutkast, utkast till miljörapport och utförda underlagsutredningar. Dokumenten kommer att finnas för nedladdning på projekt Sunnanvinds webbplats senast vid samrådsstart 19.5.2025.

Agenda för mötet:

1. Öppning av samrådsmötet.
2. Projekt Sunnanvind presenterar projektets bakgrund, mål och syfte.
3. WSP presenterar generalplansutkastet och utkastet på miljörapport.
4. Diskussion.
5. Samrådsmötet avslutas.

Landskapsregeringen ber myndigheter, kommuner, sakägare och intressenter att framföra sina eventuella synpunkter på samrådsunderlaget. De inlämnade synpunkterna är viktiga för det fortsatta planläggningsarbetet.

Utlåtanden med synpunkter ska lämnas skriftligen till registraturen vid Ålands landskapsregering, med hänvisning till diarienummer ÅLR 2021/3156 i ärenderaden senast 30.6.2025. Dessa kan inlämnas elektronisk per e-post alternativt per post. Ett formulär för synpunkter finns på projekt Sunnanvinds webbplats.

Kommundirektören har å kommunens vägnar anhållit om förlängd utlåttid till senast 30.9.2025 att lämna skriftliga synpunkter till registraturen vid Ålands landskapsregering, med hänvisning till diarienummer ÅLR 2021/3156 i ärenderaden. Något svar på anhållan har inte kommit.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att utse några representanter som deltar vid samrådsmötet 21.5.2025 kl. 18 – 21, antingen på plats eller via Teams. De deltagande representanterna kan sedan finnas som referensgrupp inför att kommunstyrelsen lämnar synpunkter på samrådsunderlaget.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

KFGE 25 §/19.05.2025

Kommunfullmäktiges beslut:

Kommunfullmäktige beslöt att utse Thommy Fagerholm, Jan Salmén, Maria Häggblom och Marcus Bromels som kommunens representanter till samrådsmötet 21.5.2025.

Kommunfullmäktige vill påminna om den förlängda tidpunkten 30 september 2025 för utlåtande som kommunen begärt. Den nu alldeles för korta svarstiden skapar ingen grund för ett positivt ställningstagande.

KMST 113 §/16.06.2025

Styrgruppen för projekt Sunnanvind har behandlat förlängd svarstid för synpunkter. Om svarstiden förlängs får kommunen en chans att behandla det omfattande materialet genom berörda organ i kommunen på ett mer hållbart sätt än tidigare.

Förslag på fortsatt behandling av ärendet:

- Byggnads- och miljönämnden ger synpunkter på generalplansutkast och miljörapport.
- Kommunstyrelsen behandlar nämndens synpunkter och hur tidigare givna synpunkter från samrådet 2024 beaktats i nuvarande utkast och rapport.
- De av fullmäktige utsedda personerna som deltog i samrådet 21.5.2025 kan agera referensgrupp inför styrelsen.
- Kommunfullmäktige behandlar synpunkterna, som därefter lämnas in till landskapsregeringen.

Generalplansutkast Sunnanvind Mapp 1 – 3, erhållna per post 3.6.2025, finns till påseende på mötet.

Innehållet i mapparna hittas digitalt via projekt Sunnanvinds hemsida:

<https://www.sunnanvind.ax/sv/samrad-presentation-generalplansskiss-och-utkast-miljorapport>

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen för ärendet till byggnads- och miljönämnden för att inhämta nämndens synpunkter på generalplan Sunnanvind planbeskrivning och -karta jämte bilagor 1 – 17.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen konstaterar att svarstiden har förlängts till och med 31.8.2025 efter att möteskallelsen gick ut.

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

BYGG 56 §/12.8.2025

Uppta till behandling kommunstyrelsens begäran om nämndens synpunkter på generalplan Sunnanvind planbeskrivning och -karta jämte bilagor 1 – 17

Innehållet i mapparna hittas digitalt via projekt Sunnanvinds hemsida:

<https://www.sunnanvind.ax/sv/samrad-presentation-generalplansskiss-och-utkast-miljorapport>

Byggnadsinspektörens förslag:

Byggnads- och miljönämnden ger utlåtande enligt nedan och skickar ärendet till kommunstyrelsen för vidare behandling.

Utlåtande för utkast till Generalplan samt planebeskrivning för Sunnanvind vindkraftpark i Norrhavet.

Utlåtande har fokuserat på hantering av bygglovsansökan för kraftverken samt kringliggande anläggningar och konstruktioner samt byggnadsinspektionens frågeställningar i processen samt miljöaspekter.

Utkastet till plan innehåller förutom plankartan även en stor mängd rapporter och utredningar som är utförliga och noggrant utförda.

På Saltviks område planeras max 88 vindkraftverk max 350m höga totalt.

Tanken med vindkraftssatsningar är att globalt minska koldioxidutsläppen till följd av förbränning av fossila bränslen och minska klimatförändringarna.

Planebeskrivning

Planebeskrivningen är detaljerad och beskriver väl syftet med planen. Syftet är att möjliggöra storskalig vindkraft i Norrhavet. Målen med planen specificeras i kap 4 i planebeskrivningen. De allmänna bestämmelserna (se plankarta eller kap 8.4.2) är omfattande och ställer höga krav på den som skall exploatera området.

I kapitel 10 behandlas Genomförande

Den exakta placeringen av vindkraftverken och övrig infrastruktur inom vindkraftsparken ska bestämmas i samråd med Ålands landskapsregering, Trafikledsverket, Transport- och kommunikationsverket, Fintraffic sjötrafikledning och Försvarsmakten. De slutliga koordinaterna för varje kraftverk ska alltid informeras till Huvudstabens Operativa avdelning.

Det står inte uttryckligen att det är den sökande som ansvarar för samordningen och insamling av alla tillstånd och utlåtanden.

Nämnden måste kontrollera allt som skall uppfyllas enligt de allmänna bestämmelserna är uppfyllda. Sammanställning av de olika tillstånden som måste vara klara måste finnas innan behandling av bygglovsansökan kan göras.

Byggnadsinspektionerna får en utmaning i att agera tillsynsmyndighet ensamt med tanke på de allmänna bestämmelsernas omfattning.

Checklista/processbeskrivning för hantering av inkomna bygglovsansökningar för vindkraftverk kommer att behöva tas fram. Det framgår inte om kommunen skall ombesörja hela processen med bygglov och tillsyn.

Tillsyn av konstruktionerna, vilka krav ställs, kan Ålands byggbestämmelsesamling samt plan och byggförordningen tillämpas som dom är eller krävs revideringar.

Vilka krav skall ställas på ansvarspersoner, projektering, projektledning, konstruktörer och ansvariga arbetsledare måste preciseras.

Utbildning för byggnadsinspektörer och byggnadstillsynsmyndigheten kommer att behövas. En för berörda kommuner gemensam beredningsgrupp med specialkunskaper kunde sammansättas för hantering av bygglovsansökningar för dessa vindkraftverk, det kunde vara ett sätt att hantera ärenden som dessa.

10.1 lov och utlåtanden som behövs.

Samtliga platser som enligt de allmänna bestämmelserna inte är byggbara bör framgå av plankartan vilket de inte gör idag helt och hållet. Alternativt måste sökande visa att byggplatsen inte strider mot de allmänna bestämmelserna.

Inför bygglovsprocess bör det klargöras och sammanställas följande:

- Vilka tillstånd som skall vara klara och vem som ger dessa olika tillstånd inför avgörande av bygglovsansökan. (behandlas till en del i kap.10.2)
- Byggherren måste visa att alla villkor i planen uppfylls innan bygglov kan beviljas.
- Bygglov bör inte beviljas innan alla krav i planen är uppfyllda och att alla andra tillstånd finns för den aktuella byggplatsen.
- Stort jobb att sammanställa alla olika tillstånd som krävs och utlåtanden och undersökningar som skall bifogas inför bygglovsansökan.
- Vem som samordnar tillsynen av kraftverken från de berörda myndigheterna måste klargöras.
- Granskning av platserna samt grundkonstruktioner, oklart hur granskningen av konstruktionshandlingarna samt konstruktionerna på plats skall utföras.
- Kommunerna bör ta ut kostnaderna för hantering av bygglovsansökan och tillsyn genom avgifter som täcker de verkliga kostnaderna.

Punkterna som noterats gällande kap 10 Genomförande, kanske inte skall redovisas i planen men det är konkreta frågeställningar som måste hanteras någonstans till följd av planen.

Bilaga 3 miljöbedömning

I punkt 6.2.1 behandlas undervattensbuller

- Noterar att det står att befintligt kunskapsunderlag om undervattensbuller under driftskedet är begränsat och att osäkerhet i bedömningarna av konsekvenserna för buller under drift föreligger.

I punkt 6.2.2 behandlas luftburet buller

- Noterar att den beräknade ljudnivån från kraftverk vid Ålands norra kust ligger på 30-35 dB och på öar norr om Åland upp till 40dB. Driftsbullret dämpas av naturligt bakgrundsljud från vind och hav som beräknas till ca 30dB.

- I punkt 6.2.7 Kollisionsrisk för fåglar och fladdermöss
- Flyttfågel stråk förekommer inom planområdet och man vill minska kollisionsrisken genom utredning för placering av kraftverks samt driftreglering dvs att kraftverken stannar när fåglar närmar sig.
 - Konsekvenser har sammanställts i punkt 8.6.4
- I punkt 6.2.11 Visuell påverkan
- Noterar att kraftverken kommer att synas från hela norra kusten samt närliggande öar. Se även kapitel 8.8 och 8.9
- I punkt 6.2 Avvecklingsskede
- I planen krävs att en avvecklingsplan skall inlämnas.
 - Byggnads- och miljönämnden anser att en ekonomisk säkerhet för genomförande av avvecklingsplanen måste finnas och denna skall vara klar innan bygglov beviljas.

Kapitel 7

I kapitel 7 framgår hur plane området har förändrats och förstörats sedan 2021 tills idag. Havsplanen från 2021 omfattar 670 kvadratkilometer och dagens utkast till plane området omfattar 1230 kvadratkilometer vilket är noterbart. (se karta i punkt 7.2)

Kapitel 8

I kapitel 8.12.3 Påverkan och effekter beskrivs vilka ljudnivåer man kan vänta sig och det framkommer att husägare på Ålands norra kust kommer att se och höra kraftverken vilket kommer att upplevas som störande.

Bilaga 12 Kulturmiljö och landskapsbild

I bilaga 12 framgår att Saltviks norra kust och skärgård påverkas mycket. Områdena är indelade i delområden där delområde 4, 5 och 6 är de som berör Saltvik mest. I dessa områden kommer en exploatering av vindkraft att totalt ändra områdets karaktär och vindkraftverken kommer att vara det som dominerar landskapsbilden. Områden som t.ex Rannörarna och många andra öar i Saltvik kommer att starkt påverkas och områdena bedöms ha en hög känslighet för påverkan av storskaliga inslag som bryter med den orörda vildmarken. Detta beskrivs i analyserna gällande respektive område i bilaga 12.

Saltviks yttre skärgård påverkas stort även av en eventuell exploatering i närliggande kommuner och även av områden norr om planeområdet som även det finns nämnt som ett vindkraftsområde som finska staten besitter.

"Området ligger inom närzonen med ett avstånd på mellan ca 8–23 km från vindkraftsområdet. Detta innebär att vindkraftverken kan komma att dominera landskapsbilden, utgöra en barriär mot den fria horisonten och förändra skalrelationerna i landskapet vilket påverkar hur landskapet uppfattas. Dominansen av vindkraft kommer vara särskilt påtagligt i öppna havsområden. Till följd av detta bedöms effekten som stor i detta delområde." (citat från effektbeskrivningen gällande område 5)

Sammanfattning

Utkastet till generalplan är omfattande och väl genomarbetat och visar tydligt vad man vill möjliggöra. Man har tydligt redovisat både bra och dåliga effekter samt möjligheter att motverka vissa negativa effekter till följd av planen.

Byggnads- och miljönämnden tar inte ställning till de eventuella betydande positiva ekonomiska effekterna som en antagen plan skulle kunna medföra för kommunen. (Se Landskapsregeringens intäktsmodell för havsbaserad vindkraft.)

Klart är dock att en etablering av vindkraft i enlighet med utkastet till plan innebär en förändring av utsikten, kulturlandskapet, den orörda naturen och ett stort ingrepp på bottnar och påverkar kringliggande områden på ett påtagligt sätt (se 8.12.3 och 8.12.4 samt bilaga 12) vilket skall vägas mot de positiva klimateffekterna globalt sett samt de för samhället positiva ekonomiska kringeffekterna.

Ett sätt att minska påverkan kunde vara att minska maxhöjden och antalet på kraftverken och minska plane området så södra gränsen flyttas norrut.

Byggnadsnämndens beslut:

Beslut enligt förslag.

KMST 124 §/19.08.2025

Kommunstyrelsen tar del av byggnads- och miljönämndens beslut enligt ovan.

I Bilaga 2 – Samrådsredogörelse kapitel 3.3.5 finns svar på Saltviks kommuns tidigare givna kommentarer. Här nedan presenteras synpunkter på landskapsregeringens svar.

Avgränsningsområde

Synpunkter gällande Ålands landskapsregerings svar:

- a) Enligt svaret hänvisar Sunnanvind till att landskapsregeringen den 01.09.2022 skickade en begäran om samtycke till Saltvik kommun, att låta landskapsregeringen framföra generalplanering med mera och svaret framhåller att det enligt begäran inte framkom något geografiskt område.

Vad begäran som hänvisas till i Sunnanvinds svar är oklart och även ointressant, då kommunerna tagit ställning till är en begäran om samtycke till koordinering av planering av havsområden, ÅLR 2022/10240, 9.1.2023. Enligt den begäran framkommer tydligt att landskapsregeringen genom projekt Sunnanvind avser att möjliggöra etablering av storskalig havsbaserad vindkraft utgående från de norra åländska energiområden vilka finns definierade i Havsplan för Åland (antagen 18.3.2021). Till begäran om samtycke fanns även en Bilaga 3 Uppdragsbeskrivning i vilken det tydligt framgår vilka områden det gällde. Bilagorna var bifogade kallelsen till fullmäktiges möte 8 §/30.1.2023 och det är på basen av det som fullmäktige fattat sitt beslut. Det är således det som kommunen framförde i sina synpunkter vid senaste samråd. Enligt följande:

”Kommunfullmäktige i Saltvik beslöt (KFGE 8 §/30.1.2023) att kommunen inte ger samtycke till generalplanering av det i havsplanen markerade norra delens södra område. Saltviks kommun ser att landskapsregeringen plockat bort detta område vilket är glädjande. Saltviks kommunen anser det synnerligen anmärkningsvärt att landskapsregeringen väsentligt utvidgat det norra området. Saltviks kommun har inte

gett samtycke till planering av de utvidgade områdena. Således ska bara det ursprungliga nordligaste området i havsplanen ingå i planläggningsprocessen eftersom det bara är det som Saltviks kommun gett landskapsregeringen samtycke till.

Saltviks kommun anser att landskapsregeringens agerande att utöka planläggningsområdet i detta skede som icke-förtroendeingivande. Det utvidgade området omfattar områden som i havsplanen är markerade som existerande farleder och områden för värdefull natur, kultur och miljö. Saltviks kommun ser det inte som positivt att flytta farleder närmare kusten eftersom det ökar risken för olyckor och kan störa befolkning, fritidsboende och besökare. Landskapsregeringen använder havsplanen då det gynnar deras syften men följer den inte när det inte gynnar dem vilket inte ökar förtroendet. (Se närmare avsnitt 6.3 Figur 23 Ålands havsplan samt planläggningsområdet)."

Buller och vibration

Synpunkter gällande Ålands landskapsregerings svar:

- a) Landskapsregeringen framhåller att effekter från buller vid vindkraftverkens byggnation ligger inom ramen för verksamhetsutvecklarens projektspecifika MKB, då en sådan modellering kräver information om teknikval, vilket landskapsregeringen inte avser fastställa i generalplanen.

Av driftsbullerutredningen i bilaga 15 framgår att vindkraftverk med navhöjd 190 m och rotordiameter 320 m som är aktuella för Sunnanvind inte finns på marknaden idag. Därmed saknas data på ljudeffekterna och WSP har extrapolerat ljudeffektnivå från befintliga data från mindre vindkraftverk.

Utredningen visar att merparten av Norra Ålands fastland kan få en ljudnivå inom 30 – 35 dBA på höjden 1,5 m över mark, vilket är jämförbart med naturlig bakgrundsnoise. En mindre del av fastlandet längs med Norra Ålands fastland och öar norr om fastlandet beräknas ha ljudnivåer över 35 dBA och upp till 40 dBA. Över 35 dBA kan ljud från vindkraftverk ibland uppfattas som störande.

Med beaktande av att buller är en av riskfaktorer för människan och att det kan uppfattas som störande borde Sunnanvind innan miljörapporten slutförs genomföra faktiska bakgrundsljudnivåer på Norra Åland över tid för att fastslå normal bakgrundsnivå på Norra Åland.

Fisk & marina däggdjur

Synpunkter gällande Ålands landskapsregerings svar:

- a) Saltviks kommun har framhållit vikten av att effekten på lekströmming noggrant bör undersökas med tanke på buller och grumligt vatten under byggnadsåren. I miljöbedömningens kapitel 8.4 beskrivs de påverkansfaktorer och effekter som är relevanta för bedömning av konsekvenser för fisk vid genomförande av generalplanen. Det har inom projektet inte utförts någon modellering av grumling, sedimentspridning och undervattensbuller, då de behöver vara både platsspecifika och även inkludera teknikval, vilket ännu inte är ändamålsenligt att göra för projekt Sunnanvind. Tabell 8.7 presenterar en samlad bedömningstabell av värden, effekter, konsekvenser samt

osäkerhet förenade med utförda bedömningar. För strömmingen är osäkerhetsfaktorn bedömd som hög för värde och effekt. Konsekvensen bedöms som obetydlig. I utkastet till generalplan har det införlivats en planbestämmelse om att grumlande installationsarbeten på havsbotten inte får utföras under perioden 15 april – 15 juni, för att minska de negativa effekterna på lekande strömming. Det bör finnas krav på eventuella verksamhetsutvecklare att i sin projektspecifika MKB göra en modellering av grumling, sedimentspridning och undervattensbuller, i enlighet med plats och teknikval.

Fåglar och fladdermöss

Synpunkter gällande Ålands landskapsregerings svar:

- a) Det finns en låg-måttlig osäkerhet i bedömningen av effekt och värde gällande konsekvensen för fåglar. En planbestämmelse har införlivats i generalplanen för att minimera de negativa effekterna. Saltviks kommun framhåller fortsatt det skyddsvärda vattenområdet kring Rannö, Norrskäret och Östra hällen med dess fågelliv och unika miljö att beaktas särskilt i den slutliga miljöbedömningen. Figur 8.15 i bilaga 3 innehåller felaktigheter gällande hänvisningar i kartan (exempelvis är det som nämns som Rannöarna och Koxnan felplacerade).

Förorening och utsläpp

Synpunkter gällande Ålands landskapsregerings svar:

- a) Då planen inte syftar till att detaljerat fastslå exakt vilken teknik som ska användas för utbyggnad kan exempelvis inte de precisa utsläppsnivåerna redovisas. Denna typ av uppgifter kommer dock att behöva redovisas i ett senare skede i en projektspecifik MKB som tas fram av verksamhetsutvecklaren av planområdet. Enligt slutsatserna (11.4) i bilaga 3 är risken för att måluppfyllelse av relevanta delmål försvåras eller förhindras till följd av en utbyggnad inom planområdet låg med anledning av skyddsåtgärder som införlivats i generalplanen i form av planbestämmelser. Positiva effekter förväntas på en del mål som ett resultat av minskat fisketryck. Det är viktigt att även i ett senare skede ha möjlighet att ställa krav på utvecklarens projekt och säkerställa att det slutliga projektet inte avviker från den nivå av konsekvenser som bedöms som acceptabla.

Hydrologi och vattenkvalitet

Synpunkter gällande Ålands landskapsregerings svar:

- a) I bilaga 3 kapitel 8.1 beskrivs de oceanografiska förhållandena inom planområdet samt potentiell påverkan till följd av en fullt utbyggd generalplan. En utbyggnad av havsbaserad vindkraft innebär att ett stort antal artificiella bottenfasta eller flytande objekt (såsom fundament till vindkraftverk och transformatorstationer) tillförs till vattenpelaren. Detta kan potentiellt påverka hydrologin i området, bland annat om de lokala strömmarnas riktning bromsas upp eller förändras. Tidigare utredningar indikerar som mest lokala effekter på strömförhållanden till följd av etablering av havsbaserad vindkraft vilket beror på att storleken på de artificiella strukturerna är mycket små jämfört med de stora havsområden som berörs.

Kulturmiljö, landskap, boendemiljö

Synpunkter gällande Ålands landskapsregerings svar:

a-b)

I Bilaga 12 presenteras en underlagsutredning gällande kulturmiljö och landskapsbild och i kapitel 8 och 9 i Bilaga 3 beskrivs påverkansfaktorer. I Figurerna 8.39, 8.40 och 8.41 beskrivs delområden 4 – 6, där delar av Saltvik ingår. Inom Saltviks kommungräns finns Rannö kulturmiljöområde, med det bäst bevarade fiskeläget på norra Åland. Ytteröarna i Saltviks norra skärgård finns alla inom den så kallade närzonen på 0 – 23 km avstånd från planerat vindkraftsområde. Resten av Saltvik ligger i den så kallade mellanzonen på 23 – 47 km avstånd från planerat vindkraftsområde. Enligt den samlade bedömningen för landskapsbild & kulturmiljö är den visuella påverkan som stört från karga, öppna delar av landskapet och från högt belägna platser inom närzonen. Från dessa delar av landskapet kan mellan 80 – 100 % av vindkraftverken vara synliga, vilket innebär att de kan dominera landskapsbilden och påverka uppfattningen av skala, rumsliga sammanhang och utblickar över havet i norr. Synbarheten är däremot försumbar i skogsklädda och lågt liggande delar av landskapet som vänder sig söderut. Även hinderbelysningen kan ha en negativ påverkan på landskapsbilden vid gryning, skymning och nattetid, vilket förändrar upplevelsen av en fri, obruten horisont. Synbarheten avtar med ökat avstånd från vindkraftsparken, därmed påverkas de delar av landskapet som ligger inom mellanzonen i mindre utsträckning. Rannöarna är den kulturmiljö som ligger närmast det planerade vindkraftsområdet (8,7 km) och där bedöms vindkraftsetableringen få stor negativ konsekvens.

Planområdets geografiska läge och stora avstånd till kusten innebär att det inte (kapitel 8.11.3 i Bilaga 3) bedöms utgöra en fysisk barriär för utövandet av rekreation, friluftsliv och turism och inte heller förändrar tillgängligheten till denna typ av aktivitet. Den indirekta påverkan som bedöms relevant att bedöma motsvaras därmed av potentiellt buller och förändrad landskapsbild. I Figur 8.59 visas bullerområden 1 – 3. Inom område 1 bedöms bullernivåerna ligga mellan 40 dBA och 55 dBA. I delar av detta område finns det risk att bullerriktnivåerna för rekreationsområden överskrids. Området används generellt inte för rekreation. Inom området 2 bedöms bullernivåerna ligga mellan 35 - 40 dBA, vilket är nivåer som under vissa omständigheter kan uppfattas som störande. Delar av skärgården ligger inom detta område där det utövas en större mängd rekreation, främst båtsport, fritidsfiske och paddling. Dessa intressen kan ha en stark koppling till upplevelse av naturen och skulle därmed kunna vara extra känsliga för förändrade bullernivåer. Inom område 3 bedöms bullernivåerna ligga mellan 25 – 35 dBA, vilket är nivåer som inte upplevs störande. De bakgrundsljud som finns i dessa områden kommer maskera det tillkommande ljudet, så inom det området bedöms det inte bli någon förändring.

Saltviks kommun saknar en utredning över konsekvenserna för om fastighetspriserna kommer påverkas.

Sedimentspridning

Synpunkter gällande Ålands landskapsregerings svar:

- a) I bilaga 5 redogörs för utredningen gällande miljögifter i sediment. Utredningen visar sammantaget på halter som inte bedöms utgöra risk för toxiska effekter vid genomförandet av planerade arbeten. Den grumling som sker till följd av anläggningsarbeten kommer att innebära att sediment från både ytlager och djupare sedimentlager

sprids till vattenpelaren och vidare inom området innan det sedimenterar. För de fall en åtgärd eller verksamhet medför omrörning eller spridning av en betydande mängd sediment från området, kan kompletterande provtagningar runt dessa punkter eventuellt behövas för att ge ytterligare underlag för att bedöma behovet av eventuella skyddsåtgärder för att minimera risken för toxiska effekter.

Visuell påverkan

Synpunkter gällande Ålands landskapsregerings svar:

- a) Ingen specifik utredning av påverkan gällande hinderbelysning nattetid görs inom projektet. I kapitel 6.2.11 i Bilaga 3 omnämns att hinderbelysning för luft- och sjöfart nattetid utgör en visuell påverkan även om själva vindkraftverken inte går att se. Upplevelsen av hinderbelysning varierar kraftigt likväl som utformningen kan variera stort med allt från kontinuerligt, synkroniserande blinkande ljus, till att endast de yttersta kraftverken är utrustade med hinderbelysning. Då den konsekvens som uppstår är teknikberoende bedöms effekter och konsekvenser från hinderbelysning på sjöfarten inte vidare inom miljörapporten.

Hinderbelysningen bör förutom att finnas till för luft- och sjöfart nattetid utformas så att den har minimal påverkan på fåglar, fladdermöss och människa.

b-c)

I Bilaga 11 finns en synbarhetsanalys och i Bilaga 16 visualiseringar. Av utredningarna framkommer att påverkan på landskapsbilden kommer att vara stor speciellt från ytterskärgården. Saltviks kommun hade föreslagit en visualisering av vindkraftsområdet från Rannöarna, som är en betydelsefull plats. Ingen visualisering är gjord därifrån, men av materialet i Bilaga 12 framgår att den tidigare obrutna horisonten kommer att brytas och hela vindkraftsområdet kommer att vara synligt från hela kulturmiljön. Vindkraftsetableringen kommer att utgöra ett mycket påtagligt inslag i synfältet mot horisonten och dominera havslandskapet. Effekten bedöms bli stor.

Övrigt

Synpunkter gällande Ålands landskapsregerings svar:

- a) I miljörapporten kommer vätgasproduktionens eventuella effekter att beröras enbart på en allmän nivå (planbeskrivning kapitel 7.4.4). Kommunen framhåller dock att en närmare beskrivning av vad som händer med restprodukterna från vätgasproduktionen och vilken miljöpåverkan det kan få för havsvattnet behöver framgå samt påverkan av eventuell nedläggning av rörledningar för vätgas inom planläggningsområdet.
- b) Landskapsregeringen har noterat synpunkten gällande jack-up fartyg, men någon uppskattning av hur stor eventuell skada kan bli verkar inte finnas i miljörapporten. Kommunens saknar en uppskattning av eventuell skada av jack-up fartyg i miljöbedömningen.
- c) Landskapsregeringen har noterat synpunkten gällande trafikpåverkan. I Bilaga 3 kapitel 6.1.1 omnämns att fartygstrafiken till och från området i samband med anläggningsarbeten skulle kunna komma att belasta ljudnivån i området. Då planområdet är mycket stort och då anläggningsskedet kommer vara utspritt över en längre tidsperiod bedöms trafikintensiteten inom och i närhet av planområdet förbli i stort opåverkad.
- d) Landskapsregeringen har noterat synpunkten.
- e-f)

Landskapsregeringen har noterat synpunkterna gällande att skärgården på norra Åland är världsunik och att anlägga ett industriområde i detta område noga behöver övervägas. Landskapsregeringen har även noterat synpunkten gällande de ekonomiska konsekvenserna och framhåller att dessa utreds parallellt, men är inget som kommer att hanteras inom processen för framtagande av generalplanförslaget eller miljörapporten. Sammanfattningsvis kommer den ekonomiska nyttan för kommunen att behöva vara tydligt och långsiktigt klarlagd i förhållande till den permanenta förändringen av landskapsbilden och den inte längre obrutna horisonten för att kommunfullmäktige ska kunna fatta beslut gällande den slutliga generalplanen.

Generalplansutkast Sunnanvind Mapp 1 – 3, erhållna per post 3.6.2025, finns till påseende på mötet.

Innehållet i mapparna hittas digitalt via projekt Sunnanvinds hemsida:

<https://www.sunnanvind.ax/sv/samrad-presentation-generalplansskiss-och-utkast-miljorapport>

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen omfattar byggnads- och miljönämndens sammanfattande synpunkter enligt följande:

- Utkastet till generalplan är omfattande och väl genomarbetat och visar tydligt vad man vill möjliggöra. Man har tydligt redovisat både bra och dåliga effekter samt möjligheter att motverka vissa negativa effekter till följd av planen.
- Byggnads- och miljönämnden har inte tagit ställning till de eventuella betydande positiva ekonomiska effekterna som en antagen plan skulle kunna medföra för kommunen. (Se Landskapsregeringens intäktsmodell för havsbaserad vindkraft.) Klart är dock att en etablering av vindkraft i enlighet med utkastet till plan innebär en förändring av utsikten, kulturlandskapet, den orörda naturen och ett stort ingrepp på bottnar och påverkar kringliggande områden på ett påtagligt sätt (se 8.12.3 och 8.12.4 samt bilaga 12) vilket skall vägas mot de positiva kringeffekterna.
- Ett sätt att minska påverkan kunde vara att minska maxhöjden och antalet på kraftverken och minska planeområdet så södra gränsen flyttas norrut.

Kommunstyrelsen framhåller vidare:

- Saltviks kommun har inte gett samtycke till planering av de utvidgade områdena. Således ska bara det ursprungliga nordligaste området i havsplanen ingå i planlägningsprocessen eftersom det bara är det som Saltviks kommun gett landskapsregeringen samtycke till.
- Med beaktande av att buller är en av riskfaktor för människan och att det kan uppfattas som störande borde Sunnanvind innan miljörapporten slutförs genomföra faktiska bakgrundsljudnivåer på Norra Åland över tid för att fastslå normal bakgrundsnivå på Åland.
- Det bör finnas krav på eventuella verksamhetsutvecklare att i sin projektspecifika MKB göra en modellering av grumling, sedimentspridning och undervattensbuller, i enlighet med plats och teknikval.

- Saltviks kommun framhåller fortsatt det skyddsvärda vattenområdet kring Rannö, Norrskäret och Östra hällen med dess fågelliv och unika miljö att beaktas särskilt i den slutliga miljöbedömningen. Figur 8.15 i bilaga 3 innehåller felaktigheter gällande hänvisningar i kartan (exempelvis är det som nämns som Rannöarna och Koxnan felplacerade).
- Det är viktigt att även i ett senare skede ha möjlighet att ställa krav på utvecklarens projekt och säkerställa att det slutliga projektet inte avviker från den nivå av konsekvenser som bedöms som acceptabla.
- Saltviks kommun saknar en utredning över konsekvenserna för om fastighetspriserna kommer påverkas.
- Hinderbelysningen bör förutom att finnas till för luft- och sjöfart nattetid utformas så att den har minimal påverkan på fåglar, fladdermöss och människa.
- Kommunen framhåller dock att en närmare beskrivning av vad som händer med restprodukterna från vätgasproduktionen och vilken miljöpåverkan det kan få för havsvattnet behöver framgå samt påverkan av eventuell nedläggning av rörledning för vätgas inom planläggningsområdet.
- Kommunens saknar en uppskattning av eventuell skada av jack-up fartyg i miljöbedömningen.
- Landskapsregeringen har noterat synpunkterna gällande att skärgården på norra Åland är världsunik och att anlägga ett industriområde i detta område noga behöver övervägas. Landskapsregeringen har även noterat synpunkten gällande de ekonomiska konsekvenserna och framhåller att dessa utreds parallellt, men är inget som kommer att hanteras inom processen för framtagande av generalplanförslaget eller miljörapporten. Sammanfattningsvis kommer den ekonomiska nyttan för kommunen att behöva vara tydligt och långsiktigt klarlagd i förhållande till den permanenta förändringen av landskapsbilden och den inte längre obrutna horisonten för att kommunfullmäktige ska kunna fatta beslut gällande den slutliga generalplanen.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslutar att framföra följande utlåtande på skiss på generalplan och utkast till miljörapport:

- Saltviks kommun har givit samtycke till planering av det nordligaste området enligt havsplanen och inget annat. I utkastet till generalplan har landskapsregeringen märkbart förstorat området. I den fortsatta processen ska enbart det område som Saltviks kommun gett samtycke till att ingå.
- Utkastet till generalplan och miljörapport är omfattande och väl genomarbetat och visar tydligt vad man vill möjliggöra. Man har tydligt redovisat både bra och dåliga effekter samt möjligheter att motverka vissa negativa effekter till följd av planen. Att granska materialet under given utlåtandetid har varit utmanande.
- Genomförande av projektet enligt utkast på generalplan kommer innebära stor påverkan på utsikten, kulturlandskapet, den orörda naturen, på bottnar och i vattenmiljön (se 8.12.3 och 8.12.4 samt bilaga 12) vilket behöver vägas mot de positiva miljöeffekterna av vindkraft.

- Analyser av bakgrundsljudnivåer på de aktuella områdena borde utföras för att kunna fastställa den faktiska bakgrundsljudnivån. Enligt utkastet på generalplan och utkast till miljörapport kommer bullret från vindkraftsparken att överstiga bakgrundsljudnivån. Buller som överstiger bakgrundsljudnivån är en riskfaktor för människor och djur och kan uppfattas störande. När generalplanen justeras till de områden som Saltviks kommun gett samtycke till för planering ska utformningen även ändras så att bullernivåerna i bebyggda områden inte överstiger bakgrundsljudnivåerna.
- En ny visualisering med det samtyckta området inklusive en ny visualiseringspunkt från Rannöarna emotses.
- Vattenområdet kring Rannöarna (Rannö, Norrskäret och Östra hällen) är skyddsvärda med sitt fågelliv och unika miljö. Dessa bör beaktas särskilt i den slutliga miljöbedömningen. Figur 8.15 i bilaga 3 innehåller felaktigheter gällande hänvisningar i kartan (exempelvis är Rannöarna och Koxnan felplacerade).
- Det bör finnas krav på att eventuella verksamhetsutvecklare i sin projektspecifika MKB gör en modellering av grumling, sedimentspridning och undervattenbuller i enlighet med plats- och teknikval.
- Det är viktigt att även i ett senare skede ha möjlighet att ställa krav på utvecklarens projekt och säkerställa att det slutgiltiga projektet inte avviker från den nivå av konsekvenser som bedöms som acceptabla.
- Hinderbelysningen ska utformas så att den har minimal påverkan på fåglar, fladdermöss och människor.
- En närmare beskrivning av vad som händer med restprodukterna och överskottsvärmen från vätgasproduktionen och vilken miljöpåverkan den kan få för havsvattnet behöver finnas. För överskottsvärmen är det också viktigt att utreda vilka volymer det handlar om.
- Påverkan av nedläggning av rörledningar och kablar behöver finnas i miljörapporten. En anslutningspunkt för rörledningar/kablar finns inritat på planområdet i Saltviks kommun. Har utredningar gjorts om denna anslutningspunkt är bra placerad med tanke på vidare dragning utanför planområdet till anslutningspunkt på land? Att vindkraftsparken kan anslutas till det åländska elnätet och ge förmånlig el åt ålänningarna vore viktigt för att få folklig acceptans för projektet.
- Påverkan av eventuella jack-up-fartyg saknas i miljörapporten.
- Konsekvenserna och deras påverkan på fastigheter, fastighetsägarna och fastigheternas värden behöver utredas. Saltviks kommun har villkorat samtycke till planering med att landskapet kompenserar fastighetsägarna för eventuella negativa konsekvenser.

Skärgården på norra Åland är unik och är tills vidare orörd av större exploateringar. Att anlägga ett stort industriområde i detta område behöver nog utredas för att kunna övervägas. För att Saltviks kommun ska ta ställning till generalplanen behöver så mycket

som möjligt vara klarlagt, vilket även omfattar de positiva ekonomiska konsekvenserna för kommunen, så att saltvikarna kan bilda sig en så god uppfattning som möjligt av projektet.

Saltviks kommun emotser ett reviderat utkast på generalplan och miljörapport där kommunens synpunkter har beaktats.

Kommunstyrelsen delger ärendet till kommunfullmäktige och ger fullmäktige möjlighet att ge synpunkter på styrelsens utlåtande.

Bo Timonen föreslår inför fullmäktige att Saltviks kommun drar tillbaka sitt samtycke. Förslaget vann inte understöd.

Bo Timonen meddelar avvikande åsikt mot kommunstyrelsens beslut.

KFGE 30 §/27.08.2025

Kommunfullmäktiges beslut:

Kommunfullmäktige omfattar styrelsens utlåtande men vill förtydliga att utan att veta de ekonomiska förutsättningarna kan kommunen inte ta ställning till generalplanskissen. Landskapsregeringen har inte kunnat påvisa hur projektet skall skötas i framtiden eller hur de ekonomiska konsekvenserna påverkar kommunen.

Fullmäktige vill påpeka, ytterligare en gång, att Saltviks kommun har givit samtycke till planering av det nordligaste området enligt havsplanen och inget annat, dvs det norra området som ligger norr om farleden.

Miljöutredningen från Finlands miljöcentral bör beaktas i generalplanen.

Maria Häggblom föreslog, med understöd av Dan Nyholm och Kerstin Renfors, att kommunen skall återta sitt samtycke. Ordförande konstaterar att i enlighet med 27 § i kommunens förvaltningsstadga ligger förslaget utanför ärendet och upptas därmed inte till omröstning.

Fullmäktige ger i uppdrag till kommunstyrelsen att behandla förslaget om att ta tillbaka kommunens samtycke som ett eget ärende och återkomma med detta till fullmäktige.

BESVÄRSANVISNING

Över beslut som endast rör beredning eller verkställighet får besvär inte anföras. På dessa grunder får besvär i detta protokoll inte anföras beträffande paragraferna:

KOMMUNALBESVÄR

Besvärsmyndighet och besvärstid

I nedan nämnda beslut kan ändring sökas skriftligt genom besvär. Ändring i ett beslut med anledning av rättelseyrkanden kan sökas genom kommunalbesvär endast av den som framställt rättelseyrkandet. Om beslutet har ändrats med anledning av rättelseyrkandet, kan ändring i beslutet sökas genom kommunalbesvär också av den som är part eller av en kommunmedlem. Ett beslut får överklagas genom kommunalbesvär på den grunden att

1. beslutet tillkommit i felaktig ordning,
2. den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller
3. beslutet annars strider mot lag

Besvärsmyndighet är
Ålands förvaltningsdomstol
PB 31, Torggatan 16
22101 Mariehamn

Paragraf: § 29

Besvärstid 30 dagar från dagen för delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram offentligt på kommunens elektroniska anslagstavla.

Besvärstiden för beslut enligt plan- och bygglagen för landskapet Åland är 30 dagar och räknas från den dag då beslutet anslagits på kommunens elektroniska anslagstavla.

FÖRVALTNINGSBESVÄR

Besvärsmyndighet och besvärstid

Besvärsmyndighet är:

Ålands förvaltningsdomstol
PB 31, Torggatan 16
22101 Mariehamn

Paragrafer: -

Besvärstid: 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärstiden för beslut enligt plan- och bygglagen för landskapet Åland är 30 dagar och räknas från den dag då beslutet anslagits på kommunens elektroniska anslagstavla.

BESVÄRSANVISNING

Besvärsskrift

I besvärsskriften skall uppges

- ändringssökandens namn, yrke boningsort och postadress
- vilket beslut som överklagas
- vilka ändringar som yrkas i beslutet
- motiveringarna till att beslutet bör ändras

Besvärsskriften skall undertecknas av ändringssökanden själv eller av den som författat skriften. Om endast den som författat besvärsskriften undertecknar den, skall också hans yrke, boningsort och post-adress anges.

Till besvärsskriften skall fogas det beslut som överklagas, i original eller som officiellt bestyrkt kopia och intyg om den dag från vilken besvärstiden skall räknas.

Inlämnande av besvärshandlingarna

Besvärshandlingarna skall inlämnas till besvärsmyndigheten före besvärstidens utgång. Besvärshandlingarna kan även sändas med post eller genom bud, men i så fall på avsändarens eget ansvar. Handlingarna skall lämnas till posten i så god tid att de kommer fram innan besvärstiden går ut.

Avgift

Enligt justitieministeriets förordning (FFS 1383/2018) om justering av de avgifter som nämns i 2 § i lagen om domstolsavgifter (FFS 1455/2015), som trädde i kraft 1.1.2019, är rättegångsavgiften i förvaltningsdomstolen 260 euro. Rättegångsavgift tas ut också då förvaltningsdomstolen avvisar besvär utan prövning samt då besvär återtas. Avgift tas inte ut om ändringssökanden har framgång i ärendet.
